



OPIS KONCEPCYJNY - - SPACER MIĘDZY WIERSZAMI

Celem prezentowanej koncepcji jest przedstawienie osoby Ryszarda Kapuścińskiego oraz wywołanie u spacerowicza określonych uczuć i emocji. Sprovokowanie osoby odwiedzającej park do refleksji, obserwacji, spojrzenia na znajome mu sytuacje inaczej.

Jednym z głównych założeń projektu jest zapisanie cytatów Ryszarda Kapuścińskiego na ogromnej kartce, którą stanowi Park Pole Mokotowskie. Sposób ich zapisania wynika z ich treści. Inspiracją do takiego traktowania tekstu, były słowa samego pisarza:

Nie lubię posługiwać się magnetofonem. Dla mnie notowanie jest zarazem rysowaniem, jest przeżyciem estetycznym, daje mi poczucie, że tworzę: notatnik jest jednocześnie szkicownikiem, zapisana strona – rysunkiem, obrazem.

Całość tworzy kolaż: tekstu, linii, form geometrycznych, w jego skład wchodzi też natura – krajobraz parku. Ważnym elementem tego obrazu jest także osoba spacerująca po parku, bez niej całość byłaby niepełna. Spacerując między wierszami, za każdym razem może ona doznać innych wrażeń, będących wynikiem nowych refleksji.

Poszczególne myśli układają się w różnorodny sposób w przestrzeni, stanowiąc interpretację kolejnych cytatów. Przy tworzeniu form posługujemy się białą betonową belką z tekstem ułożonym z metalowych liter, stanowiącą moduł, element wyjściowy. W zależności od punktu belki tworzą formy wychodzące w przestrzeń, nabierają charakteru konkretnych znaków w przestrzeni, stwarzają konkretne sytuacje.

Dostrzegamy zbliżność określonej w regulaminie tematyki punktów z krajobrazem Parku, a także z drogą przez życie oraz drogą przez twórczość. Dlatego też dynamika ścieżki poddyktowana została jej analizą pod trzema względami. Po pierwsze – przekazem, jaki mają nieść poszczególne punkty w odniesieniu do drogi przez życie i twórczość Ryszarda Kapuścińskiego od urodzenia po śmierć. Po drugie – różnym poziomem zagospodarowania Parku Pole Mokotowskie. Po trzecie – stanami emocjonalnymi, towarzyszącymi różnorodnemu charakterowi Parku.

Dzielimy więc spacer na etapy:

ETAP I (punkty 1 – 5) nawiązuje do dzikiej, nieregulowanej części Parku, tym samym do młodości, a także do wybijającej się, poszukującej twórczości. Ten etap podróży traktujemy jako ciągły, ukierunkowany proces, wiążący ze sobą kolejne punkty. W tej części parku proponujemy zagospodarowanie całej ścieżki, by podkreślić tę ciągłość i powiązanie poszczególnych punktów.

Punkt szósty, wynurzając się z dzikiej zieleni ku uregulowanej prostej drodze, mówi o dziele skończonym. Stanowi przejście do ETAPU II spaceru (punkty 6 – 8), przedstawiającego różne formy tworzenia, opowiadającego o dziełach dojrzałych. Tę część drogi cechuje zdecydowanie form, umieszczenie ich w widoczny sposób przy trasie ścieżki.

ETAP III (punkty 9 – 11) porusza temat relacji międzyludzkich. Punkty usytuowane są w otwartej, przyjemnej przestrzeni wokół stawu: pełna spacerujących i odpoczywających osób idealnie współgra z przekazem cytatów.

Ostatni, IV ETAP (punkty 12-15), jest zmierzaniem ku końcowi. Spacerującemu towarzyszy świadomość zbliżającego się celu podróży. Trasa spacerowa jest uporządkowana, jednoznaczna, ułożona. Koniec trasy i jej ostatni punkt znajduje się naprzeciwko biblioteki. Spacer - podróz się kończy, pozostaje wspomnienie, a także możliwość dalszego zglebiarła twórczości Ryszarda Kapuścińskiego.

W czasie naszej drogi projektowej często powracaly do nas słowa pisarza, w których stwierdził:

Cisza między słowami bywa tak ważna jak słowa. Nadaje im siłę i sens. Ale także słowa oddziałują na ciszę – nadają jej barwę i głębię.

O każdej drodze lubię myśleć, że jest ona drogą bez końca, że biegnie dookoła świata. A wzięło się to stąd, że z mojego Pińska można było łódką dotrzeć do wszystkich oceanów. Wyruszając z małego Pińska, można opłynąć cały świat.

PUNKT INFO

ŚCIEŻKA RYSZARDA KAPUŚCIŃSKIEGO

OPIS: Punkt informacyjny wykonany jest z białego betonu, do którego przymocowana jest blacha nierdzewna. Na płycie blaszanej wygrawerowany jest laserowo portret, mapa oraz tekst.



WYMIARY:

część pionowa
wysokość: 170 cm
szerokość: 40 cm
grubość: 12,4 cm

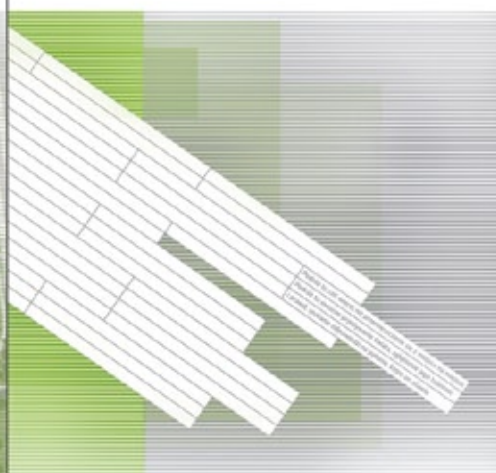
część pozioma
długość: 37,2 cm
szerokość: 80 cm



PUNKT 01

DROGA

Podróż to coś więcej niż przemieszczenie się z miejsca na miejsce. Podróż to owocne przeżywanie świata, zgłębianie jego tajemnic i prawd, szukanie odpowiedzi na pytanie, które on stawia.



OPIS: Punkt zachęca spacerowicza do wejścia w zieleni Pił Makotowskich. Nawiązując do wiersów, białe betonowe pasy, wdzierają się w powierzchnię chodnika ulicy Wawelskiej. Ułożone w kierunku biegnącej ścieżki, podkreślają perspektywę, dodają dynamiki, kierują wzrok przechodnia w głąb parku, zapraszają do wejścia. Nawiązują do uczuć towarzyszących wyruszeniu w nieznaną, rozpoczynaniu podróży w sensie geograficznym, a także metafizycznym.



PUNKT 02

DROGA

O każdej drodze lubie myśleć, że jest ona drogą bez końca, że biegnie dookoła świata. A wzięło się to stąd, że z mojego Pińska można było łódką dotrzeć do wszystkich oceanów. Wyruszając z małego Pińska, można opłynąć cały świat.



OPIS: Po przejściu dynamicznego odcinka o ściśle określonym kierunku, spacerowicz dociera do rozstaju dróg. Układ liniowych elementów, nawiązując do układu krzyżujących się ścieżek, przywołuje na myśl momenty związane z koniecznością wyboru i podjęcia decyzji na drodze życiowej czy twórczej. Przedłużenie tylko jednej ze ścieżek zwraca uwagę na to, że dokonując wyboru, odrzuca się pozostałe możliwości. Myśli spacerowicza stojącego na rozdrożu podążają za treścią cytowanego tekstu. Każda ze ścieżek może go dokądś doprowadzić, wyruszając każdą z nich, mógłby dotrzeć do odległego celu. Podążając za Ryszardem Kapuścińskim, sugerujemy odbiorcy kierunek spaceru.



PUNKT 03

POLSKA

Nic nie jest jednoznaczne. Nawet ojczyzna - bo tworzą ją przecież ludzie, a ci są różni - dobrzy i źli.



OPIS: Zbliżając się do punktu poruszającego temat Polski, spacerowicz dostrzeże lekko lewitującą wyspę zieleni. Rozbicie cytatu na dwie części daje spacerującemu chwilę do namysłu, między czytaniem pierwszej – „Nic nie jest jednoznaczne...” – i drugiej części – „...Nawet ojczyzna - bo tworzą ją przecież ludzie, a ci są różni - dobrzy i źli.” Niejednoznaczność podkreślona jest poprzez zastosowanie złudzenia lewitacji zieleni ponad placem. Oddzielenie wyspy od otaczającego terenu nawiązuje także do pojęcia ojczyzny jako suwerennej jednostki, unikatowej w otaczającym świecie.



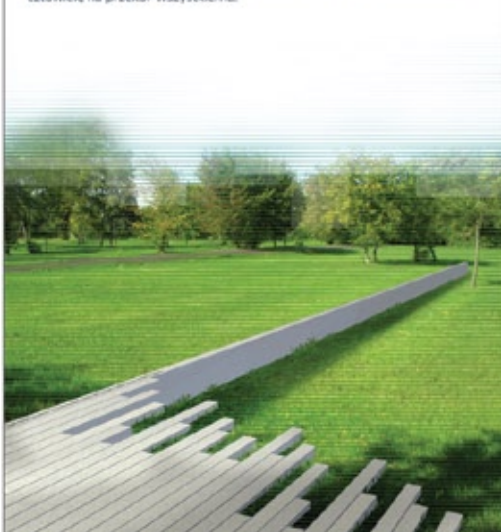
PUNKT 04

KSIĄŻKA/PISANIE/TWÓRCZOŚĆ

Talent przetrwa, talent obroni się zawsze. Tego, kto ma talent, można zabić, ale żywy – będzie tworzyć na przekór wszystkiemu.



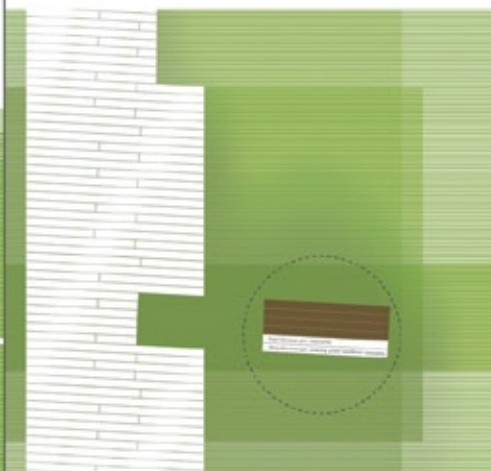
OPIS: Punkt czwarty stanowi miejsce refleksji nad młodością, poszukującą twórczości, pełną niewiadomych, rozterek i wielokrotnych prób. Podłużne elementy wybiegają w zieleń na różną odległość. Próbuja przekbić się, wyrwać z równej granicy ścieżki. Są jak utalentowana jednostka próbująca swoich sił, mówią o poszukiwaniu, niepewności, rozdrażnieniu i energii. Ostatni z elementów wybija się wreszcie, przedziera w dal, jak utalentowany człowiek, na przekór wszystkiemu.



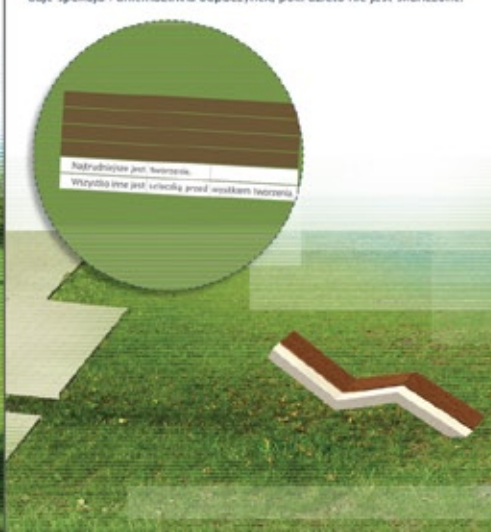
PUNKT 05

KSIĄŻKA/PISANIE/TWÓRCZOŚĆ

Najtrudniejsze jest tworzenie. Wszystko inne jest ucieczką przed wysiłkiem tworzenia.



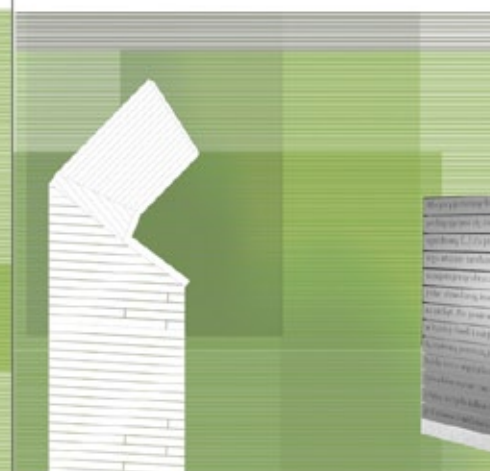
OPIS: Prosta droga jest jak dojrzale tworzenie, dążenie przed siebie krok po kroku, konsekwentnie. Szeźlong, będący oderwanym fragmentem drogi, zachęca do odpoczynku, kusi obietnicą relaksu i bezczynności. Jeżeli jednak spacerujący da się namówić, siedząc tyłem do drogi, będzie czuł niepewność, niepokój, będzie czuł obecność przechodzących za nim. To uczucia towarzyszące przerwom w tworzeniu. Potrzeba kreowania nie daje spokoju i uniemożliwia odpoczynek, póki dzieło nie jest skończone.



PUNKT 06

KSIĄŻKA/PISANIE/TWÓRCZOŚĆ

Nasze ocalenie? W dążeniu do osiągnięcia rzeczy niemożliwych do osiągnięcia.



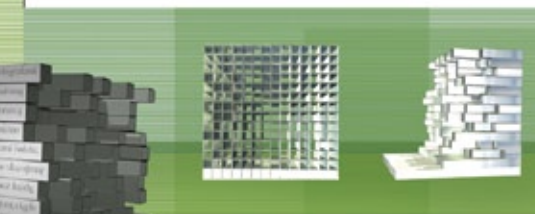
OPIS: Twórczość jako skończone dzieło. Wychodząca w górę, zawijająca się ścieżka, nagle zmienia kierunku czytania tekstu – intrygują i zastanawiają nad granicami ludzkich możliwości. Mówią o dążeniu do niemożliwego. Jednocześnie forma stanowi zakończenie pewnego etapu, etapu tworzenia, trudu poszukiwań i konsekwentnego dążenia.



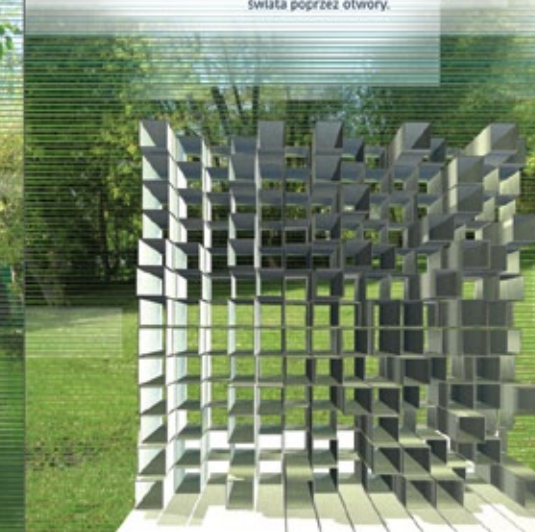
PUNKT 07

FOTOGRAFIA

Wszyscy jesteśmy fotografami posługującymi się zmienną ogniskową. (...) Za pomocą tego właśnie mechanizmu manipulujemy obrazami świata. Jedne utrwalamy, inne skazujemy na niebyt. Ale ponieważ każdy, w każdej chwili i miejscu, ciągle tą zmienną porusza, przedstawia, każda rzecz wygląda na milion sposobów różnie i w związku z tym, na tych milion sposobów jest również widziana i przeżywana.



OPIS: Fotografia rozumiana jako forma przedstawiania subiektywnego spojrzenia na świat, postrzegania zastanych sytuacji lub rejestrowania celowo tworzonych układów wywołujących określone emocje. Podobnie jak układ wydrążonych belek przedstawia świat w fragmentach jako zestaw niezliczonych obrazów zależących od punktu widzenia. Układ metalowych belek o różnej długości poprzez swoją formę zachęca do patrzenia przez niego na otaczającą okolicę. Dzięki atrakcyjnym wizualnie efektom odbicia i zmienności obrazu prowokuje także do fotografowania świata poprzez otwory.



PUNKT 08

POEZJA

Poezja to świątynia
w jej chłodzie
umysł zaczyna się żarzyć
słowa
to zastygłe płomienie

Poezja to świątynia
w jej chłodzie
umysł zaczyna się żarzyć
słowa
to zastygłe płomienie

OPIS: Utwór poetycki, dzięki ukrytej konstrukcji, lewituje, unosi się nad ziemią, podobnie jak poezja wnosząca człowieka na wyższy poziom duchowej aktywności. Kompozycja i rytm zachowane są w wyrównanym układzie belek z zapisanymi wersami. Całość zamyka się w formacie kwadratu, przez co zyskuje wrażenie formy skończonej, bytu osobnego.



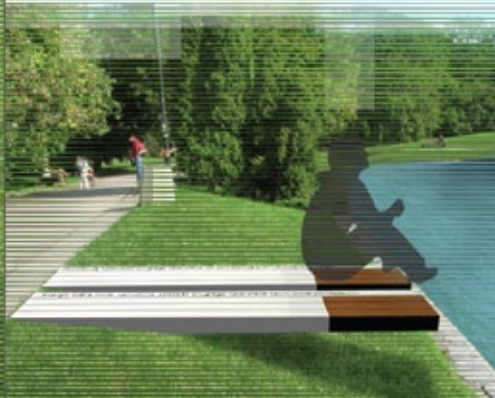
PUNKT 09

KONCEPCJA CZŁOWIEKA

Potrzebuję obecności drugiego człowieka, bo potrzebuję promieniującej z niego energii, która mnie wzmacnia: bliskość drugiego człowieka czyni mnie silniejszym.

Potrzebuję obecności drugiego człowieka, bo potrzebuję promieniującej z niego energii, która mnie wzmacnia: bliskość drugiego człowieka czyni mnie silniejszym.

OPIS: Wylaniające się z chodnika podłużne elementy, skierowane ku tafli wody, niespodziewanie zmieniają się w dwa siedziska. Podzielony na dwie części cytat podkreśla konieczność obecności obu form. Znajdując się na jednej z nich, odbiorca zauważa, że cytat się urywa, a jego druga część znajduje się na sąsiedniej formie. Podkreśla to obecność towarzyszącej osoby, bądź uświadamia odbiorcy, że jest sam, że być może brakuje osoby, która pomogłaby mu dokończyć czytanie urwanej myśli. Cytat dopowiada resztę. Kierunek siedzisk wskazuje kolejny punkt ścieżki.



PUNKT 10

KONCEPCJA CZŁOWIEKA

Uśmiech jest potrzebą życia – człowiek, który się do nas uśmiecha, dodaje nam sił i optymizmu, wzmacnia nasze poczucie bezpieczeństwa.

Uśmiech jest potrzebą życia – człowiek, który się do nas uśmiecha, dodaje nam sił i optymizmu, wzmacnia nasze poczucie bezpieczeństwa.

OPIS: Układ punktu 10, podobnie jak formy w punkcie 9, stworzony jest z myślą o wspólnym przebywaniu. Nawigując do cytowanych słów, podkreśla wyjątkowość istnienia drugiego człowieka, wartość energii, jaką możemy czerpać z siebie nawzajem. Układ siedzisk sugeruje siadanie twarzą do siebie, wspólne przebywanie, dzielenie się przestrzenią, otwarcie. Cytat, znajdujący się w środkowej części kompozycji, mówi o uśmiechu, prowokuje do niego spacerowicza, który, siedząc wśród innych, ma świadomość, że wszyscy ów tekst przeczytali.



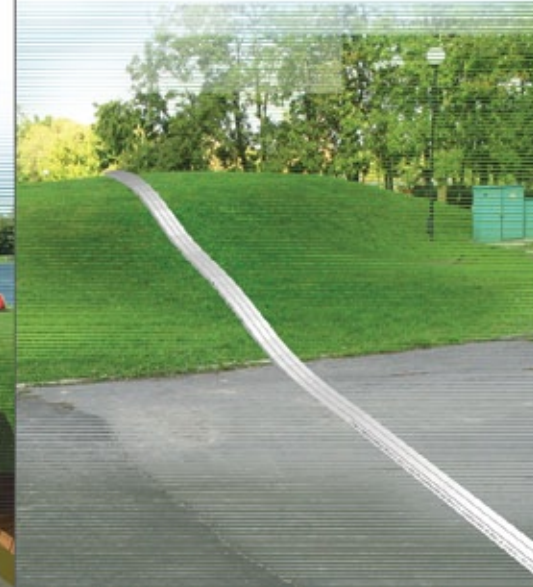
PUNKT 11

KONCEPCJA CZŁOWIEKA

Życzę ci, żebyś zawsze się dziwił. W dniu, w którym przestaniesz się dziwić – przestaniesz myśleć, a przede wszystkim – czuć.

Życzę ci, żebyś zawsze się dziwił.

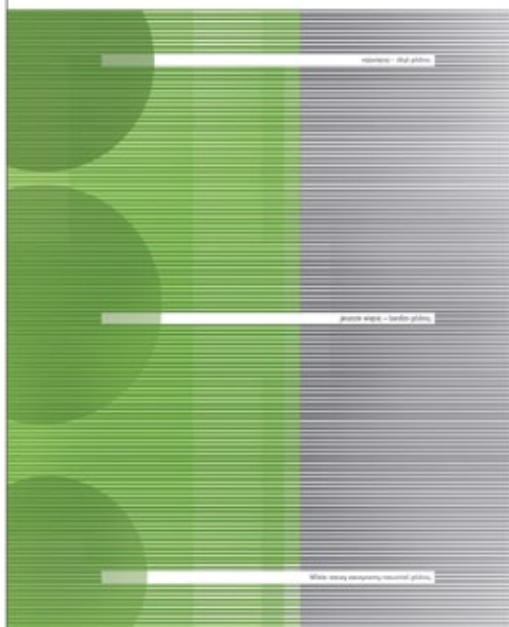
OPIS: Punkt 11 dotyczy zdolności dziwienia się jako zdolności rozumienia, że istnieją odmienne punkty widzenia; jako zdolności dostrzegania relatywności, negocjowania tego, co pozornie wydaje się oczywiste, nieustannego zadawania pytań światu i samemu sobie. Forma belki ucieka spod nóg spacerowicza na wzgórze, przywołując na myśl spojrzenie na wszystko z dystansu, z nietypowego miejsca.



PUNKT 12

PRZEMIJANIE

*Wiele rzeczy zaczynamy rozumieć późno,
jeszcze więcej – bardzo późno,
najwięcej – zbyt późno.*



OPIS: Spacerowicz napotyka pierwszą część tekstu: *Wiele rzeczy zaczynamy rozumieć późno*, po kilku krokach odczytuje dalszy ciąg: *jeszcze więcej – bardzo późno*, aż wreszcie dociera do ostatniej części: *najwięcej – zbyt późno*. Rytmicznie zapisany w przestrzeni cytat, stanowi refleksję na temat dojrzewania człowieka do poszczególnych etapów i decyzji życiowych. Jego treść podkreśla rozsunięcie poszczególnych wierszy o wyznaczone przez nie drzew odległości.



PUNKT 13

PRAWDY OSTATECZNE

*Może to największe
wypowiada się milczeniem?
Jak kosmos?*



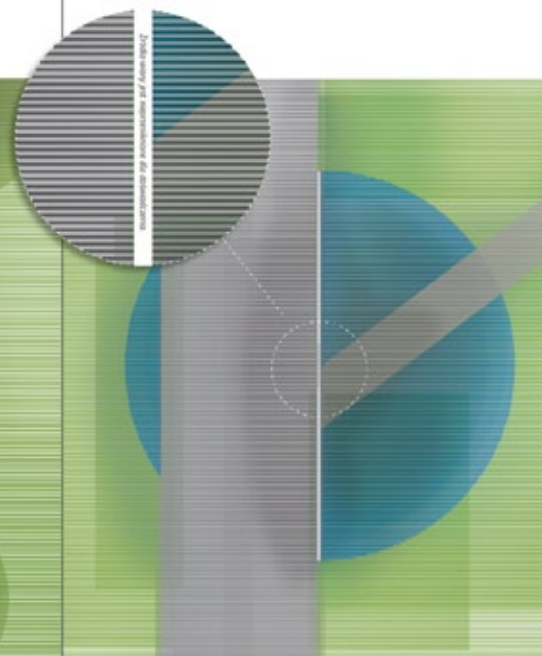
OPIS: Prostota, liniowość, spójność, minimalizm środków wyrażają poruszone w cytowanej myśli treści. Kontrast między krótkim tekstem a wyjątkowo długimi pasami belek, podkreśla tajemnicę, której dotyczy pytanie. Umieszczenie formy między dwoma drzewami wyznaczającymi jej początek i koniec tworzy rodzaj ramy, otwartej w górnej części, skierowanej ku niebu, ku nieskończoności.



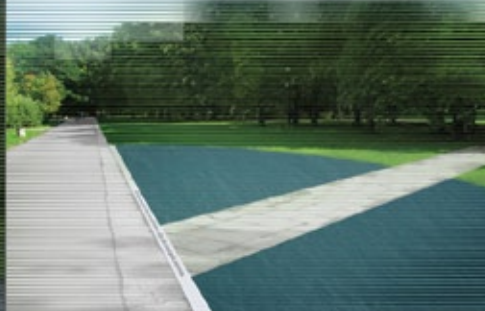
PUNKT 14

PRAWDY OSTATECZNE

Źródło wiary jest nieprzeniknione dla doświadczenia.



OPIS: Lustro wody odbija to, co ponad nim, nadaje miejscu refleksyjny charakter, dystansuje do otoczenia. Jako odbicie – nawiązuje pytanie o rzeczywistość otaczającego świata. Tekst cytatu, mówiący o wierze, naturalnie został wpisany w kształt płytkiej tafli wody o kołistym kształcie. Kolo jako kształt skończony, idealny, nawiązuje do myśli o wyższych wartościach. Człowiek czytający tekst znajduje się w centrum okręgu. Linia, na której napisany jest tekst, symbolicznie odcinając ścieżkę prowadzącą w bok, podkreśla kierunek, w którym należy podążać. Podobnie jak wiara, pomagająca wierzącemu w dokonywaniu wyborów.

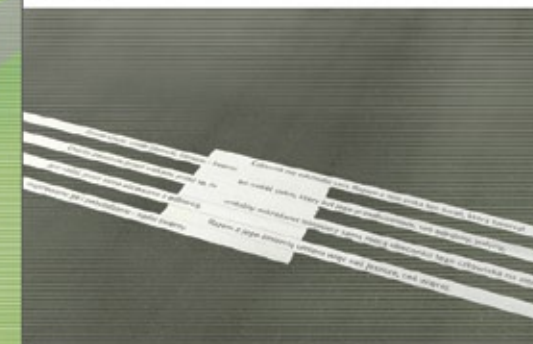


PUNKT 15

PRAWDY OSTATECZNE

*Człowiek nie odchodzi sam. Razem z nim znika ten świat,
który tworzył on wokół siebie, który był jego przedłuże-
niem, ten odrębny, jedyny, unikalny mikroświat istniejący
samą mocą obecności tego człowieka na ziemi. Razem z
jego śmiercią umiera więc coś jeszcze, coś więcej.*

*Dzieło sztuki, utwór literacki, istniejąc - tworzy. Choćby po-
wstoło przed wiekami, przez to, że jest nadal, przez samo
obcowanie z odbiorcą, inspirowanie go i pobudzanie - nadal
tworzy.*



OPIS: Jako ostatni z punktów ścieżki stanowi refleksję na temat przemijania człowieka, jego świata, a także na temat trwałości tego, co po sobie pozostawia. Prosta forma podkreśla przenikanie się tekstów, ich wzajemne dopełnianie. Mówią one o istnieniu i nieistnieniu, początku i końcu, o tym, co pozostaje, a co znika wraz z odchodzącym człowiekiem. Nie są jednak swoimi przeciwieństwem, lecz tworzą spójną całość. Cytat dotyczący trwałości dorobku twórczego prowadzi odbiorcę ku bibliotece, gdzie będzie miał on szansę zapoznać się szerzej z twórczością Ryszarda Kapuścińskiego. Cytat mówiący o przemijaniu kieruje wzrok ku bezdrożom zieleni parku, przywołuje na myśl rytmiczną i nieuniknioną zmienność natury oraz przypomina, że człowiek jest jej nieodłączną częścią.

